

T.C.
ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı :30824082-610-11629812
Konu :Yazılı Soru Önergeleri

29 Ocak 2025

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Milletvekillerimiz tarafından şahsıma yöneltilen ve ilişik listede; TBMM Esas numaraları ve konuları belirtilen yazılı soru önermeleri incelenmiş olup, söz konusu önermelerde yer alan hususlara ilişkin cevaplarımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Murat DEMİRER
Bakan

EK:

-Dosya (1 Takım)

7/19426 - 19427 GK 51

7/19604 - 19606 GK 53

7/19903 - 19904 GK 59

7/20030 - 20031 GK 62

7/20153 - 20155 GK 64

7/20351 GK 66

7/20353 GK 66

MANİSA MİLLETVEKİLİ
SAYIN BEKİR BAŞEVİRGEN'İN
TBMM 7/19904 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE
İLİŞKİN SORULAR VE CEVAPLARI

SORULAR

- 1) Türkiye 2023 yılında AB ülkelerinden ve Birleşik Krallık'tan kaç ton çöp ithal etmiştir?
- 2) Türkiye 2024 yılında AB ülkelerinden ve Birleşik Krallık'tan kaç ton çöp ithal etmiştir?
- 3) Türkiye hangi gerekçelerle AB ve Birleşik Krallık'tan çöp ithal etmektedir?
- 4) İthal edilen bu atıkların materyallerine göre ayrımı nedir? Plastik atıkların oranı yüzde kaçtır?
- 5) İthal edilen çöplerden geri dönüşümlü olanların miktarı nedir?
- 6) İthal edilen çöpler Türkiye'nin hangi bölgelerinde, illerinde depolanmaktadır?
- 7) İthal edilen çöplerin çevreye zarar vermemesi için ne gibi önlemler alınmaktadır?
- 8) Son 5 yılda ithal edilen atıkların ne kadarı ve yüzde kaçını geri dönüştürülmüştür? Yıllara göre dağılımı nasıldır?
- 9) Dönüştürülmemiş kalan atık yüzdesi kaçtır? Bu atıkların akıbeti nedir?

CEVAPLAR

1,2,3) Plastik atık ithalat rakamları alınan tedbirler sayesinde her geçen gün gerilemektedir. Çoğunlukla Avrupa ülkelerinden olmakla birlikte dünyanın muhtelif ülkelerinden atık ithalatı yapılmakta olup, gümrüklerde ve tesislerde yapılan sıkı denetimler sayesinde 2024 yılında da temiz ve geri dönüşüm verimi yüksek plastik atıkların ithalatına müsaade edilmektedir. Plastik atık ithalatı yıllara göre gerileme göstermiştir.

4,5,7) Bilindiği üzere Ülkemizde tehlikesiz atık ithalat işlemleri Ticaret Bakanlığı tarafından her yıl yayımlanan Çevrenin Korunması Yönünden Kontrol Altında Tutulan Atıkların İthalat Denetimi Tebliğine göre yürütülmektedir. 2021 yılı itibariyle karışık türde plastiklerin ithalatı yasaklanmıştır. Mezkûr mevzuat kapsamında atık plastik haricinde geri dönüşüm yapılmak üzere metal hurda, atık kâğıt, atık cam, tekstil atıkları vb. gibi atık çeşitleri de ithal edilip ekonomik değere haiz ürünler elde edilmektedir. Bakanlığımız tarafından yürütülen Sıfır Atık projesinin yaygınlaşması ile kaynağında ayrıştırılmış atıkların ve iç piyasa toplama oranlarının artmasıyla atık ithalatının azaltılması, aynı zamanda bu proje kapsamında yapılan faaliyetlerle farkındalığın artırılması hedeflenmektedir. Ülkemize çöp ithalatı yapılmamaktadır. Plastik atık ithalatı geri dönüşüm amaçlı yapılmakta olup, yakma ve bertaraf amaçlı plastik atık ithalatı yasaktır. Ayrıca ithal edilecek atık plastiklerdeki kontaminasyon oranı %1 ile sınırlandırılarak, temiz ve geri dönüşüm verimi yüksek atık ithalatı yapılması sağlanmıştır. Geri dönüşüm amaçlı yapılan atık ithalatı, Atık İthalatçısı Kayıt Belgesine sahip geri kazanım tesisleri tarafından yapılmakta ve ithal edilen atıklar Bakanlığımızca geliştirilmiş olan Atık Yönetim Uygulaması (ATYÖN) altında yer alan Mobil Atık Takip Sistemi (MoTAT) ile yani konum-zaman verisi üreten mobil cihaz takılı lisanslı taşıma araçları ile anlık olarak izlenmek ve kayıt alınmak suretiyle gerçekleştirilmektedir. Söz konusu Uygulama ile taşınan atıkların yine aynı Uygulama altında yer alan Kütle Denge Sistemi (KDS) ile tesise kabulü sağlanmakta olup, söz konusu atığa dair gerçekleştirilen işleme faaliyetine ilişkin proses işlemleri MoTAT ile entegre çalışan KDS ile kayıt altına alınmaktadır. Böylece ithal edilen plastik atığın ülkeye girişinden işleninceye kadar ki sürecinin sistem üzerinden kayıt altına alınmakta olup atıkların atık işleme tesisine güvenli şekilde ulaştırılması temin edilmektedir.

6,8,9) İthalatı yapılmak istenen atıklar gümrük işlemleri başlamadan önce sınır gümrüğünden bulunan Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüklerimizin uzman personellerince atığın uygunluk denetimi yapılmaktadır. Uygun bulunmayan atıkların ithalatına izin verilmeyerek mahrece iade işlemleri

başlatılmaktadır. Ülkemizde tehlikesiz atık ithalat işlemleri Ticaret Bakanlığı tarafından her yıl yayımlanan Çevrenin Korunması Yönünden Kontrol Altında Tutulan Atıkların İthalat Denetimi Tebliğine göre yürütülmektedir. 2021 yılı itibariyle karışık türde plastiklerin ithalatı yasaklanmıştır. Mezkûr mevzuat kapsamında atık plastik haricinde geri dönüşüm yapılmak üzere metal hurda, atık kâğıt, atık cam, tekstil atıkları vb. gibi atık çeşitleri de ithal edilip ekonomik değere haiz ürünler elde edilmektedir. Türkiye’de faaliyet gösteren geri dönüşüm tesislerini Bakanlığımız çevre izinleri portalı olan Entegre Çevre Bilgi Sisteminde yer alan Çevre İzin ve Lisans (e-izin) siteminde yer alan <https://eizin.cevre.gov.tr/Rapor/BelgeArama.aspx> linkten sorgulama yapılabilmektedir. Geri dönüşüm amaçlı yapılan atık ithalatı, Atık İthalatçısı Kayıt Belgesine sahip geri kazanım tesisleri tarafından yapılmakta ve ithal edilen atıklar Bakanlığımız MOTAT sistemi ile tesise kadar takip edilmektedir. İthal edilen plastik atıklar türlerine göre Polietilen, Polipropilen, Polistiren, Polivinilklorür, PET ve Mühendislik Plastikleri (POM, Polikarbonat, Poliamid) olarak sınıflandırılmaktadır. Geri dönüşüm tesislerinin proses verimleri bakiye atık yönetim planları ve gerçekleşme raporları ile takip edilmektedir. Geri dönüşüm prosesinden çıkan bakiye atıklar geri kazanım amaçlı başka bir geri dönüşüm tesisine veya bertaraf için lisanslı tesislere gönderilmektedir. İthalatı yapılmak istenen atıklar gümrük işlemleri başlamadan önce sınır gümrüğünden bulunan Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüklerimizin uzman personellerince atığın uygunluk denetimi yapılmaktadır. Uygun bulunmayan atıkların ithalatına izin verilmeyerek mahrece iade işlemleri başlatılmaktadır. Aynı zamanda Bakanlığımız ve Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüklerimizin rutin denetimleri ile geri dönüşüm tesisleri denetlenmektedir.